

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24C/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416204819
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6416204819.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v právnej veci žalobcu: E. U., O.. XX.XX.XXXX, bytom U. Ž. O. B., XXX XX Ž. O. B., občan SR, zastúpeného Mgr. Petrom Mačajom, advokátom, so sídlom Dolná 7, 969 01 Banská Štiavnica, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, konajúca prostredníctvom JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokát a konateľ, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretá medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s. je neplatná.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Dňa 31.05.2016 bol tunajšiemu súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil právnemu predchodcovi žalovaného, obchodnej spoločnosti PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 45 869 464, predbežným opatrením povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretej medzi navrhovateľom a Poštovou bankou, a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej a súčasne, aby súd uložil zamestnávateľovi navrhovateľa, spoločnosti Nemark Slovakia s.r.o, so sídlom Ladomerská Vieska 394 , 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 042 773, povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretej medzi navrhovateľom a Poštovou bankou, a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia žalobca podal spolu so žalobou o určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretej medzi ním a Poštovou bankou, a.s., je neplatná.

2. V odôvodnení žaloby žalobca uviedol, že dňa 15.03.2011 uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného, Poštovou bankou, a.s., Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy mu bol poskytnutý úver vo výške 1 000,00 € za podmienok uvedených v zmluve. Nakoľko podmienky úveru neplnil, pôvodný veriteľ vyhlásil celý úver za splatný. Zmluvou o postúpení pohľadávok dňa 08.12.2014 pôvodný veriteľ postúpil svoju pohľadávku na obchodnú spoločnosť PRO CIVITAS s. r. o.. Súčasťou zmluvy o úvere je Dohoda o zrážkach zo mzdy a to pod č. 4 v rámci formuláru, ktorý bol vopred pripravený a do ktorého sa dali dopĺňať iba konkrétne údaje o dlžníkovi resp. o úvere. V tomto formulári nebolo možné meniť resp. z neho vyňať ďalšie podmienky, medzi ktoré patrí aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné podľa žalobcu považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom k neprijateľnosti takejto podmienky v spotrebiteľskej zmluve je takáto

dohoda neplatná a nemôže byť predmetom výkonu. Obchodná spoločnosť PRO CIVITAS s. r. o., však zrážky zo mzdy navrhovateľa prostredníctvom jeho zamestnávateľa vykonávala a do dňa podania žaloby bolo zamestnávateľom žalobcu obchodnou spoločnosťou NEMAK Slovakia s.r.o, žalobcovi zrazených 1 500,00 €. Zrážky sa vykonávali v sume 100,00 EUR mesačne. Žalobca tieto zrážky nedokázal priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Úverová zmluva poskytuje právnenému predchodcovi žalovaného priamo právny priestor na postihnutie majetku žalobcu ako spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, príp. plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Žalobca vyzval listom zo dňa 09.03.2016 obchodnú spoločnosť PRO CIVITAS s. r. o., na ukončenie výkonu zrážok a nováciu záväzku, táto však nereagovala. Naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve vyplýva priamo zo zákona. Žalobca bol presvedčený, že existuje aj naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania, nakoľko je výkon Dohody o zrážkach zo mzdy realizovaný na základe neprijateľných zmluvných podmienok, pričom v prípade jeho pokračovania by došlo k vzniku ďalšej ujmy na jeho strane. Žalobca nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do svojho majetku, v dôsledku čoho sa každomesačne ocitá vo veľmi ťaživej finančnej situácii a má tak problém s hradením svojich základných životných potrieb.

3. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 24C/19/2016 -14 zo dňa 02.06.2016 nariadil predbežné opatrenie, ktorým právnenému predchodcovi žalovaného, obchodnej spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretej medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zamestnávateľovi žalobcu, spoločnosť NEMAK Slovakia s.r.o, so sídlom Ladomerská Vieska 394, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 042 773, súd uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011 uzavretej medzi navrhovateľom a Poštovou bankou, a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 14Co/517/2016-40 zo dňa 14.11.2016 uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.03.2011, uzavretej medzi žalobcom a Poštovou bankou, a.s., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej a vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia potvrdil a uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým uložil zamestnávateľovi žalobcu, spoločnosti NEMAK Slovakia, s.r.o. so sídlom Ladomerská Vieska 394, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 042 773 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15. 3. 2011 zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či takto uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy obstojí z hľadísk zákonných kritérií podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka (predovšetkým danosť vôle a vedomosti dlžníka uzatvoriť takýto dvojstranný právny úkon, existencia jeho súhlasu s vykonávaním zrážok a najmä absencia dohody o konkrétnej výške zrážok) alebo či takúto klauzulu je nutné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve.

4. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý zrušil zákon č. 99/1963 Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predtým nadobudnutia jeho účinnosti.

5. Právny predchodca žalovaného vo vyjadrení zo dňa 27.01.2017 namietol nedostatok procesnej podmienky - naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Poukázal na skutočnosť, že STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom Dunajská 15, 811 08 Bratislava (predtým Sienkiewiczova 4, Bratislava), vydal dňa 28.3.2014 rozhodcovský rozsudok, sp. zn. XA-N., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.5.2014 a vykonateľnosť dňa 3.6.2014, ktorým zaviazal navrhovateľa (v právnom postavení pred rozhodcovským súdom žalovaného) zaplatiť odporcovi (v právnom postavení pred rozhodcovským súdom žalobca) istinu vo výške 976,82 €, úrok vo výške 25,5 % p.a. zo sumy 976,82 € od do zaplataenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 976,82 € od do zaplataenia istiny, sumu dlžných úrokov vo výške 368,97 € a úrokov z omeškania vo výške 83,31 €, sumu vo výške 43,42 €, náhradu poplatku za

rozhodcovské konanie vo výške 73,63 € a náhradu trov právneho zastúpenia v súdnom konaní vo výške 0 € a vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať. Ďalej žalovaný vzniesol námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, nakoľko žalobca nežaloval aj pôvodného veriteľa (Poštovú banku, a.s.) s ktorou by mal tvoriť nútené procesné spoločenstvo. Žalobca poukázal na skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou ale sa jedná zabezpečovací inštitút uzatvorený na základe ustanovení Občianskeho zákonníka. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení žiadal, aby súd zastavil konanie pre procesné nedostatky (nedostatok pasívnej legitímácie na strane odporcu, nedostatok právomoci všeobecného súdu, absencia naliehavého právneho záujmu) a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania odporcu a trov právneho zastúpenia, alternatívne, aby žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na úhradu trov konania odporcu a trov právneho zastúpenia.

6. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením č.k. 24C/19/2016-75 zo dňa 25.06.2018 rozhodol, že bude pokračovať v konaní s právnym nástupcom žalovaného obchodnou spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692.

7. Na súdnom pojednávaní konanom dňa 26.06.2018 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že sa pridriavame podanej žaloby. Mal za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá bola uzatvorená v zmluve o úvere pod bodom 4. je neplatná, nakoľko je to neprijateľná zmluvná podmienka. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola ani na samostatnom liste papiera, nebola samostatne podpísaná, zároveň bola všeobecná, neboli tam žiadne konkrétne sumy. V spotrebiteľských zmluvách takáto dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť konkrétna a musí byť samostatne dojednaná. Taktiež upozornil na fakt, že v samotnej zmluve sú neprijateľné zmluvné podmienky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré teda skúma ex offa. Keď si vypočítame výšku úveru a celkovú výšku nákladov t.j. výška úveru je vo výške 1 000,00 € a celková výška nákladov je 623,95 €, pričom počet splátok je 50, tak $50 \times 35,62 \text{ €}$ je presne 1 781,00 €, čo je viac ako o 150,00 € viac ako v samotnej zmluve uvedená celková výška nákladov. T. j. zrejme, že nemôže byť pravdivá ani RPMN uvedená bankou vo výške 28,7 % a táto je reálne vyššia ako uvádzaná v zmluve. Z tohto dôvodu mal za to, že aj samotná zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Naliehavosť právneho záujmu pri takomto účinku bola sporná, nakoľko žalobca reálne splatil už viac ako istinu a výšku nákladov uvádzanú v zmluve. Z toho dôvodu nežalovali bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, avšak v kontexte dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné teda prihliadať aj na to, že samotná zmluva o úvere nespĺňa náležitosti zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Uvedené má priamu súvislosť aj so samotnou dohodou o zrážkach zo mzdy, keď teda si veriteľ, v tomto prípade žalovaný môže v podstate svojvoľne určiť výšku zrážok zo mzdy bez ohľadu na to, že tá zmluva má neprijateľné podmienky a bez ohľadu, že je zle vypočítaná RPMN. Zároveň upozornil na fakt, že v tejto konkrétnej zmluve už žalovaný v pozícii oprávneného podal návrh na exekúciu, na základe rozhodcovského rozsudku (spis. zn. 5Er/494/2015). V tejto exekúcii nebolo vydané poverenie. Rozhodnutie o zamietnutí poverenia, bolo potvrdené aj krajským súdom, čiže je právoplatné až následne pristúpil oprávnený v tomto prípade teda žalovaný k výkonu dohody o zrážkach zo mzdy. V prípade, že by táto dohoda o zrážkach zo mzdy ďalej pôsobila, tak by bolo nereálne podávať žalobu na bezdôvodné obohatenie. V prípade, že by žalobca túto žalobu nepodal, v súčasnosti by sa strhávalo zo mzdy ďalej celú dobu, pričom výška samotnej zrážky zo mzdy resp. teda celkovej zrážky zo mzdy bola čisto na tom, ako ju bude definovať sám žalovaný a teda žalobca je v takom postavení, že nevie dokedy a reálne koľko mu budú strhávať. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že žalovaný zotrváva na tvrdeniach jeho právnej skutkovej argumentácie, ktorú uviedol a ktorá vyplýva z doposiaľ súdu predložených podaní, s tým, že mala za to, že žalobcom uplatnený nárok ktorého sa domáha pokladá za neopodstatnený a nedôvodný. Aj v prípade, ak by teda súd vo veci samej vyhovel, určil by neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, táto skutočnosť by nemala žiadny vplyv na platnosť toho, hlavnej zmluvy, ktorú dohoda o zrážkach zabezpečuje. Taktiež poukázala na skutočnosť, že žalobca sám svojim konaním, alebo teda opomenutím konania porušil zmluvné podmienky, ktoré mu zo zmluvy vyplývajú a ku ktorým sa sám slobodne vážne a zrozumiteľne zaviazal.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie a po oboznámení sa so žalobou podanou dňa 31.05.2016, splnomocnením právneho zástupcu žalobcu zo dňa 07.05.2016, výzvou na mimosúdne urovanie sporu zo dňa 09.03.2015, Zmluva o úvere zo dňa 15.03.2011, Predložením dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy zo dňa 11.02.2015, podací lístok zo dňa 12.03.2016, potvrdením o zrážkach zo 05.05.2016, odpoveďou na lustráciu žalobcu v Registri obyvateľov, odpoveď na lustráciu žalobcu v Sociálnej poisťovni, odvolaním žalovaného zo dňa 20.06.2016, plnomocnenstvo právnej zástupkyne

žalovaného zo dňa 16.06.2016, vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 15.07.2016, , uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/517/2016-40 zo dňa 14.11.2016, vyjadrením žalovaného k žalobe zo dňa 21.06.2016, podaním právnej zástupkyne žalovaného zo dňa 22.06.2018, plnomocenstvo právneho zástupcu žalovaného zo dňa 01.06.2016, výpisom žalovaného z obchodného registra, výpisom právneho predchodcu žalovaného z obchodného registra a aktuálnym stavom úveru ku dňa 01.12.2014, zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 15.03.2011 žalobca, ako klient, uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s., ako bankou, Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, premetom ktorej v zmysle čl. 2 bolo poskytnutie úveru za nasledovných podmienok: výška úveru 1 000,00 €; dátum konečnej splatnosti: 15.05.2015; počet mes. splátok: 50; výška mesačnej splátky 35,62 €; dátum prvej platby do: 15.04.2011; priem. RPMN na trhu 44,86 %; celková výška nákladov: 623,97 €; úrok. sadzba 25,5 % p.a.; RPMN banky: 28,7 %; dátum každej ďalšej platby k 15. dňu v mesiaci. Zmluvou o úvere vznikali Banke záväzok poskytnúť klientovi peňažné prostriedky, za splnenia podmienky stanovených Bankou, do výšky uvedenej v zmluve o úvere. Poskytnutie prostriedkov zo zmluvy o úvere vznikali klientovi záväzok tieto peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky, poplatky a plniť ostatné povinnosti v zmysle Obchodných podmienok pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva. V čl. 2 bode 4. zmluvy podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárali Dohodu o splátkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) , ktorá bola zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 5 bod 5.8 OP pre úver. V zmysle potvrdenia zamestnávateľa žalobcu zo dňa 05.05.2016, tento žalobcovi zrážkami zo mzdy vo výške 100,00 € mesačne za obdobie od 02/2015 do 04/2016 vykonávanými v prospech právneho predchodcu žalobcu, obchodnej spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., zrazil sumu vo výške 1 400,00 €.

7. Podľa § 5 ods. 1 CSP, na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 7 ods. 1 CSP, súd na námietku žalovaného neprihliadne a spor prejedná a rozhodne, ak strany vyhlásia, že na rozhodcovskej zmluve netrvajú, alebo ak uznanie cudzieho rozhodcovského rozhodnutia bolo v Slovenskej republike odopreté. Neprihliadnutie na námietku musí súd odôvodniť v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Pred začatím pojednávania súd skúmal, či sú v danej veci splnené podmienky konania, a zaoberal sa žalovaným vznesenou námietkou nedostatku právomoci tunajšieho súdu a skúmal, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú doložku dojednanú v čl. 2 bode 5 Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX (v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10 , II. časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient zároveň vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom rozhodcovskej doložky a dôsledkami jej uzatvorenia. Klient berie na vedomie, že rozhodnuté rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenie sa žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“) a čl. 10 Všeobecných obchodných podmienok v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vyjadreným v uznesení č.k. 14Co/517/2016-40 zo dňa 14.11.2016 nepovažoval za platne dojednanú rozhodcovskú doložku so spotrebiteľom, nakoľko táto nebola dojednaná platným spôsobom. Pritom len platná rozhodcovská doložka alebo zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi účastníkmi konania. V danom prípade rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Jedná sa o formulárovú, vopred pripravenú doložku, ktorej obsah a znenie žalobca nemal možnosť ovplyvniť. Formulárovú rozhodcovskú doložku s vopred naformulovaným obsahom bez možnosti zmeny jej obsahu, nemožno považovať za individuálne dojednanú. Jednostrannosť a nekalosť rozhodcovskej doložky súd vidí v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto bude riešiť spor zo spotrebiteľskej zmluvy je v tomto prípade veriteľ, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach. Navyše uvedená rozhodcovská zmluva nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Žalovaný nedoložil žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy, ba nedoložil ani len úplné znenie Všeobecných obchodných podmienok ani rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ A MEDIAČNÁ, a.s., sp. zn. XA-N.. Dôsledkom takto uzavretej Rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek

sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že predmetné rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a ako neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná. Pokiaľ je rozhodcovská doložka absolútne neplatná, na takúto rozhodcovskú doložku sa hľadí tak, ako keby nebola nikdy urobená. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (ex offa). Z uvedeného dôvodu súd na námietku žalovaného o nedostatku právomoci súdu v danej veci rozhodnúť neprihliadol.

10. Podľa § 77 ods. 1 CSP, nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných.

Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

11. K námietke žalovaného o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného súd udáva, že nerozlučné ani nútené procesné spoločenstvo nesvedčí postupcovi a postupníkovi (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 11Co/87/2018 z 26.04.2018). Písomnou zmluvou o postúpení pohľadávky nastúpi nový veriteľ (postupník) do trvajúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu), ktorý stráca svoje postavenie. Postupca stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pohľadávku po jej postúpení nie je oprávnený vymáhať a nie je oprávnený ani prijať plnenie od dlžníka. Napokon, v rozpore s touto námietkou žalovaného je ďalšia časť jeho vyjadrenia, v ktorej uvádza, že konaní pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ A MEDIAČNÁ, a.s., vystupoval sám v právnom postavení žalobcu.

12. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

13. Súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s, bola dňa 15.03.2011 uzavretá Zmluva o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX. Z obsahu zmluvy vyplýva, že právny predchodca žalovaného pri uzavretí zmluvy konal v rámci svojho predmetu podnikania. Žalobca uzavrel zmluvu ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, ani v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Podľa obsahu Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 5484927811 sa dá posúdiť, že ide o tzv. typovú alebo formulárovú zmluvu, vyhotovenú pre širší neurčený okruh spotrebiteľov s minimálnou možnosťou spotrebiteľa zasiahnuť do obsahu zmluvy a tak podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah. Súd po preskúmaní obsahu a predmetu zmluvy ako aj postavenia účastníkov zmluvy dospel k záveru, že právny vzťah, založený predmetnou zmluvou je potrebné považovať za vzťah spotrebiteľský a Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. 5484927811 je potrebné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z..

14. Zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Z uvedeného dôvodu zákon č. 129/2010 Z.z. stanovuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, medzi ktoré v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. patrí aj údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Účelom zavedenia tejto náležitosti zmluvy o úvere bolo docieľiť to, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný o celkovej sume, ktorú musí na základe spotrebiteľského úveru veriteľovi zaplatiť a tak posúdiť výhodnosť takéhoto úveru, čo mu umožňuje urobiť najvýhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi. Vzhľadom k tomu, že Zmluva o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ale len všeobecnú informáciu o spôsobe jej výpočtu (súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom), súd má za to, že uvedená zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť vyžadovanú v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a preto sa poskytnutý spotrebiteľský úver sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) toho istého zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Pokiaľ ide o procesnú prípustnosť určovacej žaloby určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere táto v čase podania žaloby nepochybne vyplývala z § 80 písm. c) O.s.p.. Možnosť podania takejto žaloby bola nanovo upravená ustanovením § 137 písm. d) CSP, avšak v prípade ochrany práv spotrebiteľa sa do istej miery modifikuje ustanovením § 298 ods. 1 CSP, ktoré umožňuje aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom spotrebiteľskej zmluvy alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná. Navyše v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere je možnosť domáhať sa určenia ich neplatnosti vyslovene zakotvená v § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, s touto námietkou sa súd nestotožňuje. Naliehavý právny záujem spotrebiteľa na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné súdne konanie. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza. Len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy môže žalobca následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje, aby platiteľ mzdy vyplácal časť mzdy priamo veriteľovi momentom, kedy mu je táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany veriteľa. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Prostredníctvom zrážok zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovací žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 5484927811 (ďalej len „Občianske zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

17. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku možno považovať len takú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá vyplýva z vopred dodávateľom pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy a jej obsah spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť a súčasne (kumulatívne), ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Splnenie prvého predpokladu pre deklarovanie neprijateľnosti dotknutej dohody o zrážkach zo mzdy ako zmluvnej podmienky a to, že vyplýva z vopred dodávateľom (právnym predchodcom žalovaného) pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy a jej obsah spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť, bolo naplnené, kedy táto zmluvná podmienka bola obsiahnutá vo vopred formulovanom znení Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 5484927811 v znení: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárali dohodu o splátkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá bola zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 5 bod 5.8 OP pre úver.“ Takéto znenie dohody o zrážkach zo mzdy bol žalobca nútený prijať v celom rozsahu, ak chcel ako dlžník vstúpiť do ním primárne sledovaného zmluvného vzťahu so žalovaným ako veriteľom a získať tak spotrebiteľský úver. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ak má byť súdmi akceptovaná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ, formulárovou zmluvou zahrnul bez ďalšieho do prejavu vôle žalobcu automatické uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, hoci spotrebiteľ nemal záujem o jej uzavretie, musel tak urobiť ak chcel dostať úver. Rovnako súd vzhliadol aj naplnenie druhého predpokladu pre deklarovanie neprijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky a to skutočnosť, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, pokiaľ je uzavretá v súlade so zákonom, čo však v danom prípade ako aj mnohých ďalších je spochybnené. Uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy, ako neoddeliteľnej súčasťou formulárovej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je žalobca, ako spotrebiteľ, nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly a bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok, resp. v danom prípade nad rozsah istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru, nakoľko sa úver poskytnutý žalobcovi na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX považuje pre absenciu zákonných náležitostí za bezúročný a bez poplatkov. Tým reálne dochádza k narušeniu sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa.

Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobcovi ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Účinnosť dohody nastáva okamihom jej predloženia platiteľovi mzdy dlžníka, a na jej základe sa postupne uspokojuje pohľadávka veriteľa vykonávanými zrážkami zo mzdy dlžníka. Zamestnávateľ pravidelne vypláca veriteľovi do úplného zaplatenia jeho pohľadávku formou zrážok zo mzdy, pričom nie je vylúčené, že môže zraziť zo mzdy aj neprípustné plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Výška vymáhanej pohľadávky (vrátane jej príslušenstva) je totiž založená iba na subjektívnej predstave veriteľa, a nie na objektívnom (komplexnom) posúdení a vyhodnotení obsahu spotrebiteľskej zmluvy a prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje siahnuť na majetok dlžníka bez toho, aby súdny orgán vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k záveru že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech žalobcu, ako spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keď žalobca v čase vzniku Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX bol nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, ako podmienku poskytnutia úveru. Navyše dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať určité formálne náležitosti, okrem označenia veriteľa, dlžníka, platiteľa mzdy, musí obsahovať aj označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená v čl. 2 bod 4. Zmluvy túto požiadavku nespĺňa (neobsahuje označenie platiteľa mzdy ani výšku dohodnutých zrážok), čo tiež možno vyhodnotiť ako skutočnosť znevýhodňujúcu spotrebiteľa, voči ktorému má byť tento zabezpečujúci inštitút použitý. Vzhľadom k tomu, že súd Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v čl. 2 bod 4. Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka neplatná, súd považoval za nevyhnutne potrebné poskytnúť žalobcovi, ako spotrebiteľovi ochranu pred uplatňovaním takejto podmienky, a preto žalobe vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

18. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca dosiahol v konaní plný úspech. Z uvedeného dôvodu súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.